

6471.
Hammarland,
Kyrka.

Föremål , uppgrävda i juli - augusti
år 1913 av fil. mag. Björn Cederhvarf i
kyrkans inre mellan dess äldre av stora,
röda, åländska granithällor gjorda golvet
och dess nuvarande trägolvet på båda si-
dor om kyrkan.

1. Järnspik 1. 11 cm., funnen inom kyrkans
N-sida emellan sakristigången och fönstrets
midt N- om midtelgången.
2. Messingsring, funnen som föregående.
3. Beslag av brons från bibeln.
4. 6 st. mynt en av dem från år 1819, funnen
som föreg.
5. Liten flaska av glas ornerad med uppåt-
stigande räfflor h. 8 cm., funnen emellan
midtfönstret och korväggen - triumfbågen
N- om midtelgången.
6. Tvänne ögonglas med ett stycke förrostad
karm. F. som föreg.
7. 6 stycken koparmynt ett fr. år 1866, 1802
och en myntliknande kopparplatta m hål
å ena kanten, f. som föreg.
8. 4 stycken knappar, f. som föreg.
9. 11 stycken knappnålar och en vanlig nål,
f. s. föreg.
10. Tvenne ögonglas oval + rund f. i kyrkans

6471.

Hammarland

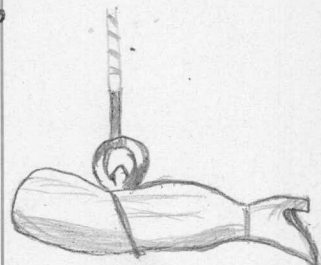
NW- hörn under läktarn emellan midtelgången och sakristigången.

11. 6 st. beslag av brons m. läderbitar från psalmböcker, f. s. föreg.
12. 9 st. knappar, fyra av dem av brons, f. s. föreg.
14. En tryckt bild i grått och guld framställande Madonna m. barn 2 x 3 cm, f. s. föreg.
15. 10 st. kopparmynt, 2 av dem ryska fr. år 1819, andra svenskt mynt fr. år 1799, 1851, 1821, 1799, 1805, 1808, 1808, f. s. föreg.
16. 3 st. järnspikar f. i kyrkans SW- hörn under läktarn emellan midtelgångens och vapenhusgången.
17. Ögonglas, ovalt och fyra fönsterglasbitar f. s. föreg.
18. Krukbitar, 2 st. den ena glacerad å inre sidan, och ornerad med parallella räfflor på yttre sidan, den andra liknande tagelbit, f. s. föreg.
19. 4 st. ljusstake (?) av järn, försedd m. spikliknande nedre ändan, f. s. föreg.
20. 15 st. beslag av brons från psalmböcker, f. s. föreg.
21. 14 st. knappar, f. s. föreg.
22. En bit spets, f. s. föreg.
23. 20 st. mynt, ett av dem silver, och ett

6471.
Hammarland.

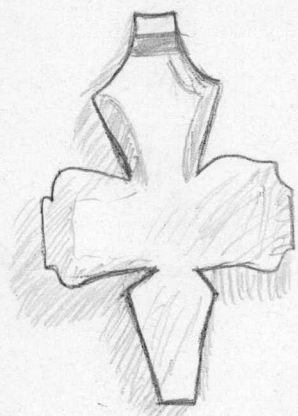
- fr. Antwerpen. Årtal bl. a. 1812, 1805, 1801,
1764, 1822, 1799, 1827, 1799, 1806, 1799, 1799,
1720, 1806, alla svenskt, f. s. föreg.
24. En flintbit, f. s. föreg.
25. Amulett av ben, damben m. högklackad sko
l. 44 mm, f. s. föreg.
26. Ett ovalt ögonglas fr. S. sidan om kyrkan
emellan vapenhus- och midtelgångarna och
mittfönstret.
27. Tvenne järnspikar omkr. 11 cm l., f. s.
föreg.
28. Tvenne ljusstake av järn, jfr. n:ris 19.
F. s. föreg.
29. 11 st. beslag av brons från psalmböcker
f. s. föreg.
30. 10 st. knappar f. s. föreg.
31. Järnföremål, rund, diam. 11 cm, med fyra
korta (fötter (?), f. s. föreg.
32. 11 st. kopparmynt, svenskt. Årtal bl. a.
1836, 1819, 1802, 1812, ryskt, f. s. föreg.
33. Ett ovalt ögonglas samt en bit fönsterglas
funnen inom S- sidan emellan fönstrets
midt och koret S- om midtelgången.
34. Tvenne järnspikar samt del av en större
f. s. föreg.
35. Ett järnföremål tillhörande dörren, f. s. föreg.
36. Beslag av brons, 5 st., från psalmböcker,
f. s. föreg.
37. 8 st. knappar, f. s. föreg.
38. Kopparmynt, en utan alls någon inskription.
Årtal bl. a. 1819, 1820, f. s. föreg. 6st.
39. Tjäradt trä och trätapp ute (yttre) mynnings-
delen av kanal B.I (se Tavaststj. plan)

6471.

Hammarland.

40. Trädbitar ur (yttre) mynningsdelen av kanal B.I.
(se Tavaststj. plan).
41. Kopparmynt 3 st. svenskt fr. år 1802, 1747, 1809. Funna emellan inre mynningen av kanal A I och den stora täckhällen framför korgolvet.
42. Silvermynt 1519 svenskt funnet på ett av de tre (det längst i N) i rad belägna skeletten, ett stycke ovanom.
43. Silvermynt (Johan III 1577) funnet utanför kyrkan på S-sidan vid skarven mellan skeppet och gamla koret, där kanalerna mynna ut, uppskottning av jorden.
44. 343 st. fönsterglasbitar vanliga, gröntskiftande funna mest emellan väggen och kistan av hällor och i densamma, även delvis från kistan utåt koret.
45. 22 bitar av rött glas, f. s. föreg.
46. 25 bitar av tjockt glas, f. s. föreg.
47. 10 bitar av blått glas, f. s. föreg.
48. 16 " av brunt glas, f. s. föreg.
49. 6 bitar tenn från fönsterramarna, f. s. f.
50. Tvenne små å ena sidan förgyllda träkors + en träbit delvis förgylld. Korsarnas höjd 6 cm, bredd $3\frac{1}{2}$ cm, f. s. föreg.
51. Stanniol färgad på ena sidan blått på andra sidan kopparfärg, f. s. föreg.
52. Fönsterglasskärvor, f. s. föreg.
53. Spikar tre stycken, f. framför ovannämnda kista i koret.
55. Kopparmynt 16 st. av dem ett ryskt. Årtal bl. a. 1732, 1725, 1719, 1802, 1803, 1803, 1725, 1768, f. s. föreg.

6471.

54. Slipstenbit.

Hammarland.

56. Svenskt kopparmynt 7 stycken med årtal bl. a. 1719, 1725, 1760, 1750, funna under & på sidorna om den stora hällan (se Lindens plan) ungefär mitt i koret.
57. Glasskärvor t.o.m. några röda, funna s. föreg.
58. Glasbitar funna N- om ändan av det urspr. murade stenaltaret och den därpå liggande stenkistan samt mellan stenkistans N- ända och östra kormuren.
59. Kopparbleck , f. på det gamla altaret framför kistan av hällor.
60. Glasbitar, f. s. föreg.
61. Järnbleck 4 bitar, f. s. föreg.
62. Glasbitar, f. emellan korväggen och gamla altarets N- ända bakom hällkistan.
63. Bitar av träd , f. vid S 5 på dess mitt (se plan).
64. Förkolnad träd emellan stock S 10 O- ända och altaret fast uti det senare.
65. Silvermynt av år 1607 svenskt fyndställe okänt.
66. Ett kopparmynt svenskt f. på den murade l. rappade granitmuren strax S- om grav G I, dels även S- om grav G III.
67. Glasbitar, f. s. föreg.
68. Murbruksbitar med färg på, atm. rödbrun f. emellan altarkistans S- del och korväggen.
69. Järnspikar, f. s. föreg.
70. Fragment (2 st.) av träsnideri, förgylld, från altarskåp, f. s. föreg.
71. En bit fönsterramtenn, f. s. föreg.

6471.
Hammarland.

72. Brakteat 1200- l. 1300- talet, f. emellan N- ändan av altarkistan och korväggen.
73. Glasbitar , f. ur altarhällkistan.
74. Järnbitar, spikar f. s. föreg.
75. Läderbitar 3 st. , f. s. föreg.
76. Bit av bränt ben. f. s. f.
77. Glasbitar , t.o. m. röda strax intill & i närheten av altarhällkistans S- sida.
78. Förkolnad käppända ur altarhällkistan.
79. Järnhandtag ur grav G II närmast intill N- väggen och triumfbågen.
80. Brun läderlapp, f. s. föreg.
81. Svenskt kopparmynt f, under "flis"golvet, men ovanpå "gravvalven" i korets SO- hörn emellan södra korfönstret, O- korväggen och altarhällkistan.
82. Glasbitar en åtm. rödfärgad och en någon glasföremål, f. s. f. (en av bitarna brunfärgad av fönster).
83. Oglacerad krukbit utsidan med horisontala räfflor, f. s. f.
84. Del av järnspik, f. s. f.
85. Glasbit, hällre tjock , f. på muren S- om grav G I.
86. Prov från tröskelstenen A utanför. S- om kyrkan dess gamla ingång.
87. Prov från samma ingång , tröskelsten B.
88. Prov från den undre kvaderstenen f. d. golvplatta strax intill & N- om altarhällkistan och av samma material som plattan i grav G. III och som de övriga i koret och kyrkan av 60 x 60 cm vilka tydligen tillhört ett äldre stengolv.
89. Skulpterad träbit, f. i. SO- hörnet av sakristian under d.s.k. "gravvalvgolvet" som

6471.

Hammarland.

dock ej var muradt och möjl. ej heller gravvalv.

90. Glasögon av brons m. runda glas f. under bänkarna - trägolvet då detta bortfördes på golvfyllningen som täcks stenflisgolvet.
91. 9 st. kopparmynt av dem 4 ryska samt 1 svenskt silvermynt från år 1867. Årtal i ryskt mynt: 1840, 1840, 1813, 1840 i svenskt 1835, 1802, 1812, 1718.
92. 3 st. brakteater 1 st. (det minsta) f. utom och nedanför korvalvdörren, de andra på jorden framför korvalvdörren c. 20 cm nedanför tröskelkanten..
93. Rembeslag, f. s. f.
94. Glasbitar, f. s. f.
95. Kniv utan skaft, f. s. f.
96. Tennbit från fönsterram, f. s. f.
97. Hälften av järnspik, f. s. f.
98. Svenskt mynt bl. a. årtal 1720 3 st. f.s.f.
99. Glasbitar f, ur jorden emellan d. s. "muren" och gravkammaren invid & nedanför uppgången till predikstolen.
100. Svenskt kopparmynt, på det ena årtalet 1636, f. s. f.
101. Glasbitar funna i korets SO- hörn från (fönstret) korvalvdörren åt O.
102. Tennbit från fönstret, f. s. f.
103. Läderbit i form av en ring, f. s. f.
104. Flintbit, f. s. f.
105. Bärnstenspärla, f. s. f.
106. 15 st. svenskt kopparmynt + 1 silvermynt. Årtal bl. a. 1733, 1761, 1748, 1741, 1732, 1707, 1673, 1720, 1720. f. s. f.
107. Järnföremål, spikar och ett järnbeslag från dörren, f. s. f.

6471.
Hämmarland.

108. Glasbitar i fyllningen ovanpå takhällorna till gravkammaren invid predikstolsdörren (grav G.V).
109. Glasbitar emellan "muren" och gravkammaren G.V vid predikstolsdörren.
110. Glasbitar f. emellan G V och mjl. korvalvdörren, från dess tröskel & gravkammarens (G V) kant till c. 40-50 cm djupare.
111. Ett svenskt kopparmynt fr. år 1635, f. s. f.
112. Rembeslag, f. s. f.
113. Oglacerad krukbit, f. s. f.
114. Järnspikdel, f. s. f.
115. Brakteater + 2 silvermynt den ena fr. 1570, f. s. f.
116. En större, en mindre bärnstenspärla funna i närheten av föregående men närmare korväggen c. 75 cm från densamma.
117. Oglacerade krukbitar med utsidan i parallella räfflor, f. s. f.
118. Glasbitar, f. s. f.
119. En bit ben, f. s. f.
120. Ett silvermynt fr. Johan III tid år 1587 f. SO- hörnet.
121. Glasbitar, f. s. f.
122. Krukbit oglac. f. s. f.
123. Del av märkla, f. s. f.
124. Bärnstenspärla, f. s. f.
125. Kopparmynt svenskt. Årtal 1676, + ett silvermynt med årtal 1678, funna strax in- till gamla altarets S. sida dels mitt & mellan stenarna.
126. Glasbitar, f. s. f., bl. dem även röda.
127. Bärnstenspärla , f. s. f.
128. Bit av träsnideri från altarskåpet f. s. f.

6471.
Hammarland.

129. Glasbitar f. närmast intill korväggen vid gamla altarets N- ända , strax under stenflisgolvet.
130. Ett kopparmynt fr. år 1749, svenskt, f. s. f.
131. Glasbitarna i närheten av föregående vid gamla altarets N- ända från övre lagren strax under stenflisgolvet.
132. Svenskt kopparmynt, fr. år 1802, 1808, 1805, 1750 alltså 4 st. , f. s. f.
133. Krukbit oglacerad, utsidan med parallella räfflor försedd f. i korets SO- hörn möjligen i mitten av korvalvdörren.
134. Brakteat f. ur koret SO- hörn.
135. Tre st. brakteat f. intill gamla altarets S- ända.
136. Tvenne brakteater med människohuvud + ett silvermynt från Johan tid, i närheten av de ovannämnda men längre åt W utåt golvet.
137. Glasbitar ur korets SO- hörn.
138. Glasbitar f. i jordlagret som förekommer från korvalvströskeln till c. 40-50 djupare strax som gamla altaret.
139. Brons f. s. f.
140. Kritbitcylinder, som är ihålig f. s. f.
141. Ett litet stycke bronsfläta, f. vid g:la altarets S- sida.
142. Glasbitar f. s. f.
143. Tvenne bitar tenn från fönstret, f. s. f.
144. Bronsbit.
145. Svenskt kopparmynt 8 st. 1715, 1724, f. s. f.
146. Svenskt silvermynt 5 st. fr. å 1573, 1575, f. s. f.
147. Tvenne brakteater m. människohuvud, f. s. f.
148. Järnbit, f. s. f.

6471.

Hammarland.

149. Grå stenbit, f. s.f.
150. Ett bronsbeslag f. som n. 92 vid korvalvdörren c, 20 cm nedanför tröskelkanten.
151. Träkol f. vid gamla altarets S. sida.
152. Brakteat, människohuvud f. i närheten av den största ^{spiken/} (⊗) emellan M 4 och M 7 möjligen under stocken.
153. Brakteat, människohuvud, f. s. f.
154. Brakteater 5 st. lika s. föreg. f. i korsningen emellan plankorna 12 & 13 (se plan) S- om gamla altaret närmast intill korväggen.
155. Tegelstenbit, f. s. f.
156. Flintbit f. s. f.
157. Järnspikdelar f. s. f.
158. Kol under stockarna f. s. f.
159. Brändt ben f. s. f.
160. Glasbitar, f. s. f.
161. En ring diameter 4.5 cm täckt med bronsgarn, dekoration som legat på hjässan av skelettet (17 i plan) i korets SO- hörn.
162. Fragment av ovannämnda dekoration av brons f. vid samma skelets fotända.
163. Spikar från kistan i densamma grav (17 i plan).
164. Silvermynt svenskt fr. år 1565, f. från korets SO- hörn och från djupare lagor.
165. Spikar den största vid märket ⊗ i plan alla emellan M 4 och M 7.
166. Glasbitar f. från samma ställe som föreg.
167. En svart pärla f. nedanför inre sockelen eller mjl. an nivean med denna nedanför S- korfönstret.
168. Bronsbit av något beslag f. s. f.
169. Glasbit, av botten till enflaska, f. s. f.

6471.

Hammarland.

170. Svenskt kopparmynt 18 st. fr. år 1666, 1660, 1750 funna i korets NO- hörn från korgaveln intill G II å. c. 1 m från N- väggen i sandjorden, som ligger under stenflisgolvet , (jfr. n. 92 i Cederhvarfs redogörelse.)
171. Svenskt silvermynt 1 st. , f. s. f.
172. 2 st. brakteater m. människoansikte f. i det ovan beskrivna området vid kor- N- väggen i dess mitt i jordlagret, som går under plankbjälklaget.
173. Murbruk f. som n:ris 170-171.
174. Tvenne järnspikar f. s. f.
175. Svenskt kopparmynt 6 st., f. ur korets NO- hörn ur lagret fr. 50 cm under kalkstensplattorna.
176. Ett silvermynt fr. år 1573 f. s.f.
177. Brakteat m. majuskel Å f.s.f. och närmast intill altaret vid undre stockens W- sida.
178. Spikar f. s. f.
179. Trätapp f.s .f.
180. Kritpipans del f.s.f.
181. Glasbitar , f. från plankresterna på nedersta trappsteget till korvalvuppgången.
182. Benplatta med profilering f. genom sållning av jord under sandstensplattan V ur skikt motsvarande det nedersta undersökta, sållade i korets SO- hörn.
183. Järnspik, f. s. f.
184. Träkol f. s. f., men i korets NO- hörn.
185. Svenskt kopparmynt fr. år 1800, 1719, 3 stycken, f. på eller emellan "stenflisgolvet" under läktarn i skeppets SW- hörn.
186. Benknapp f. på 1. emellan stenflisgolvet i närheten av skeppets S- fönster.

6471.
Hammarland.

187. Glasögonfodral av metall med ornament
ovanpå f. på eller emellan stenflisgolvet
i närheten av skeppets N- fönster.
188. Glasbitar f. djupast nere bakom gamla
altaret, som ehuru byggt av sten med
murbruk, dock glidit ett stycke ut från
korets O-vägg.
189. Träföremål f. innanför dörren vid uppgån-
gen till korvinden.
190. Glasbitar, f. N- om ändan av det urspr. mu-
rade stenaltaret och den därpå liggande
stenkistan samt mellan stenkistans N-ända
och östra kormuren.
191. Bottenbitar från glasflaska, f. i SO- knuten (14)
emellan dörren till valvet och korväggen.
192. Kisthandtag av järn ur W- gravkammaren (15)
i koret närmast intill triumfbågen.
193. Stycke av stockändan av stock S. 10
östra ända.
194. Glasbitar bl. a. blåa bitar från någon (28)
glasföremål, funna emellan altarkistans
S- del och korväggen.
195. Träföremål f. innanför dörren vid uppgån- (34)
gen till korvinden (jfr. 189).
196. Kol, f. ur altarhållkistan. (29)
197. Sotig sten f. ur SO- hörnet av koret (54)
& emellan stockarna.
198. Prov på stock n:o II, f. ur korets SO-
hörn.
199. Prov på stock, f. i SO- hörn av koret.
200. Prov på stock, f. gravplan 13.B.
201. Prov på stock, f. gravplan 13a övre yta.
202. Glasbitar okänd mjl. föregående.
203. Svenskt kopparmynt 1 st. f. s. f.